
PROTOKOLL FRA MØTE I FJORDFISKENEMNDA

OSLO, 03.06.2019

Sted	Møterom Kongsberg, NFD (Konges gate 8), Oslo.
Dato	03.06.2019
Tid	Kl. 09:00-14:00
Tilstede fra FFN	Helga Pedersen (leder) Beaska Niillas Geir Tommy Pedersen Helga Karlsen Knut Werner Hansen Johan Arne Hansen – vara for Bente Aasjord Forfall: Bente Aasjord
Til stede fra sekretariatet	Seniorrådgiver Bernt Bertelsen

Til stede som observatører:

Martha Astrup, seniorrådgiver (Fiskeri- og havbruksavd.) i Nærings- og fiskeridepartementet deltok som observatør på møtet i Fjordfiskerinemnda. Hun deltok også sammen med statssekretær Roy Angelvik i møtet mellom departementet og nemnda (12:00 – 12:45).

Inge Arne Eriksen, seniorrådgiver ved Sametinget, var også til stede som observatør på møtet. Han deltok imidlertid ikke på Fjordfiskerinemndas møte med politisk ledelse i NFD.

SAK 1 – GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Innkalling og saksliste godkjent.

SAK 2 – GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA NEMNDAS FORRIGE MØTE

Møteprotokoll fra nemndas møte i Tromsø 18.03.2019 er godkjent.

SAK 3 – MØTE MED POLITISK LEDELSE I NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Fjordfiskerinemnda møtte politisk ledelse i NFD v/statssekretær Roy Angelvik (kl. 12:00 – 12:45) med saksliste jf. vedtak i nemndas møte 18.03.2019.

a. Kvoter til åpen gruppe og kystfiskekvoten

Fjordfiskerinemnda påpekte den lovfestede retten til fiske (jf. deltakerloven § 21 fjerde ledd), og at dette må gjenspeiles i størrelsen på kvotene i åpen gruppe og kystfiskekvoten. Det er åpenbart et behov for at en større andel av den norske totalkvoten i torskefisket fordeles til åpen gruppe, om den lovfestede retten til fiske skal være reell. Noe av bakgrunnen for at man er kommet i den uholdbare situasjonen for åpen gruppe, synes å være virkninger av at det er innført «kvotefleks» på gruppenivå i torskefiskeriene. Den minste flåtens effektivitet kan som kjent være meget varierende – ut fra værforhold og fiskens tilgjengelighet, og det har vært praksis for at disse får tilført ekstra kvantum (fra bl.a. ubenyttede tredjelandskvantum mv.) ved behov – for å holde aktiviteten i gang lengst mulig. Med innføring av «kvotefleks» for alle grupper, og etter et godt fiske i 2018, er det i realiteten blitt innført et system som ikke lenger tar hensyn til den minste flåtens behov – og som dermed ikke bidrar til å oppfylle deltakerloven § 21 fjerde ledd. I 2019 ble kvantumet for åpen gruppe redusert med 9000 tonn som følge av kvotefleksordningen, uten at deltakerlovens § 21 fjerde ledd har blitt vurdert. Fjordfiskerinemnda ga et klart uttrykk for at den lovfestede retten må være styrende, og at det ikke er akseptabelt at en kvotefleksordning overstyrer loven.

Denne saken ble også drøftet i nemndas møte 18.03.2019, hvor det ble bedt om at *«regjeringen umiddelbart setter i gang et arbeid med å utforme kvoter og andre reguleringstiltak slik at reguleringene for 2020 er innenfor de lovbestemmelsene det her er vist til. Utredningen må være tilgjengelig for offentligheten, og må ta for seg miljømessige, økonomiske og sosiale konsekvenser av kvotenivå og andre forvaltningstiltak i det samiske fiskeriområdet.»*

Åpen gruppe i torskefisket er også svært viktig for kyst- og fjordsamfunnene generelt – og for rekruttering av unge fiskere spesielt – i hele det geografiske virkeområdet for Fjordfiskerinemnda.

Statsekretær Roy Angelvik sa man vil måtte vurdere hvilken kvotemodell/-tildeling som fremover vil være mest hensiktsmessig for åpen gruppe, herunder i hvilken grad det skal tildeles garanterte kvoter/maksimalkvoter. Fjordfiskerinemnda har ment at kvantumet i størst

mulig grad bør fordeles som garanterte kvoter. Statssekretæren inviterte videre til en «dialog gjennom hele året», og at Fjordfiskerinemnda sammen med Sametinget gjerne må fremlegge forslag og drøfte løsninger med politisk ledelse i departementet i god tid før sakene blir tema på reguleringsmøtene.

b. Kunnskapsbehov vedr. fjordfiske

Fjordfiskerinemnda påpekte at det er store kunnskapshull vedrørende økologien og de kommersielle ressursene i fjordene, og at det er et stort behov for å styrke kunnskapen om dette. Uten et godt kunnskapsgrunnlag er det vanskelig å utforme effektive regulerings-/forvaltningstiltak.

Nemnda stiller seg også spørrende til at den vedtatte gjenoppbyggingsplanen for kysttorsk ikke blir fulgt, når det åpenbart er behov for ytterligere tiltak.

Et annet eksempel er kystflåtens forbud mot direktefiske etter den kystnære ueren, som bare skulle være et midlertidig tiltak mens det ble gjort et utredningsarbeid. Utredningsarbeidet har uteblitt, mens fredningen har blitt videreført – til tross for at fiskerne erfarer betydelige forekomster av uer kystnært.

Departementet må ha et vesentlig større fokus på behovet for relevant og nødvendig forskning i våre kyst- og fjordområder, og styrke forvaltningen av kystnære lokale bestander. Dette er også helt grunnleggende for at Fjordfiskerinemnda skal kunne oppfylle mandatets § 3 pkt. b) om å «*Innhente vitenskapelig og lokal og tradisjonell kunnskap om viktige gyte- og oppvekstområder for bestander som høstes kystnært og i fjordene, og vurdere hvilke reguleringstiltak, herunder redskapsbruk, som sikrer en bærekraftig høsting og tilrettelegger for lokal utnyttelse av ressursene*».

c. Fjordfiskerinemndas arbeidssituasjon

Fjordfiskerinemnda tok opp at nemndas ressurssituasjon har gjort det vanskelig å oppfylle nemndas mandat. Nemndas sekretariat ble som kjent lagt til Fiskeridirektoratet region Finnmark, nå region Nord. Nemnda mener at det fra direktoratets side settes av for små ressurser til sekretariatsfunksjonen. Den bistanden nemnda har fått fra sekretariatet har vært meget begrenset, og i hovedsak av administrativ art. For at nemnda skal kunne ivareta sitt mandat og være et konstruktivt bidrag til forvaltningen, er det viktig at arbeidet har en kunnskapsbasert tilnærming og er fundert på grundige faglige vurderinger. Saker som skal behandles på møtene må være forberedt med saksframlegg og forslag til uttalelse/vedtak. Det bør som minimum være en heltids stilling som øremerkes sekretariatet, og departementet bør gi direktoratet styrings signaler om dette.

Det ble fra nemndas side også bemerket at det er behov for en avklaring av hvor langt sekretariatsfunksjonen for nemnda strekker seg. Saken omhandler således ikke bare samlet ressursbruk (årsverk) til sekretariatet, men også en avklaring av sekretariatets rolle og ev. begrensninger når den/de som utøver sekretariatsfunksjonen er ansatt i Fiskeridirektoratet.

For Fjordfiskerinemnda er det svært viktig at sekretariatet kan bistå nemda i det strategiske, faglige og politiske arbeidet uten å være bundet av forvaltningens syn på de sakene nemda behandler.

Fjordfiskerinemnda må ha et velfungerende sekretariat for å kunne ivareta sitt mandat. Nemnda har også behov for å få tilført utredningsmidler. Behovet/omfanget av dette vil imidlertid avhenge av i hvilken grad sekretariatet kan gjennomføre mindre utredninger som en del av saksforberedelsen til nemndas møter.

Det ble også vist til at Sametinget har tatt sikte på å gjennomføre en evaluering av hvordan nemnda har fungert siden oppstarten, jf. brev av 16. oktober 2018 fra Nærings- og fiskeridepartementet til Sametinget, og at departementet vil etterspørre denne evalueringen. I forkant av møtet var det imidlertid fra Sametingets side v/Inge Arne Eriksen orientert litt rundt dette, og fremlagt et notat til nemnda hvor det bl.a. fremkommer et standpunkt fra Sametingets om at *«Fjordfiskerinemnda må også få en aktiv og større rolle i forvaltningen, slik at de gis mulighet til å oppfylle sitt mandat, samt delta aktiv som en fagnemnd i Fiskeridirektoratets arbeid»*.

SAK 4 – HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG OM ENDRING AV LAKSELOVEN

Klima- og miljødepartementet har sendt på høring *«Forslag til endringer i lov om lakse- og innlandsfisk – heving av strafferamme, innføring av hjemler for administrative reaksjoner og enkelte andre justeringer»*, med høringsfrist 16. august 2019.

Høringsuttalelse fra nemnda ble vedtatt, jf. vedlegg til protokollen.

SAK 5 – GJENNOMGANG AV PRAKSIS FOR REISE- OG MØTEGODTGJØRELSER I NEMNDA

Sekretariatet orienterte om budsjettstatus, og at det har vært utfordringer knyttet til sent innkomne reiseregninger og krav om møtegodtgjørelser som ligger langt tilbake i tid. Dette medfører uforutsatte innhugg i et relativt stramt budsjett.

Det var enighet om at krav om dekning av reiseutgifter og møtegodtgjørelser heretter skal sendes inn snarest mulig etter at møte har vært avholdt, og senest innen det etterfølgende møtet i nemnda. En slik praksis er nødvendig for at man fortløpende skal kunne ha en god oversikt over budsjettsituasjonen.

SAK 6 – EVENTUELT.

- Tid og sted for neste møte:

16. september 2019. Inge Arne Eriksen v/Sametinget har foreslått at møtet avholdes hos Sametinget i Karasjøk, og Fjordfiskeremnda vil få tilsendt en formell invitasjon.

Vedlegg til protokollen:

- Fjordfiskeremndas høringsuttalelse vedrørende KLD's forslag om endring av lakseloven